

Naš glas

GLASILO KOMBINATA DELAMARIS

INTERNA IZDAJA

LETNIK VIII.

IZOLA — MAJA 1966

11434

STEV. 4

Pred volitvami v delavski svet

Člani delavskega sveta delovne organizacije in sveta delovne enote se volijo za dobo dveh let, vsako leto se voli polovica vseh članov DS in sveta delovne enote.

To novost je prinesla nova ustava, na podlagi katere je bil sprejet Temeljni zakon o volitvah delavskih svetov in drugih organov upravljanja v delovnih organizacijah. Tudi v naši delovni organizaciji smo imeli po sprejetju tega zakona že dvakrat volitve, in sicer 15. IV. 1964, ko smo izvolili 26 članov v DS za dobo dveh let in 25 članov za dobo enega leta. Tisti članom, ki so bili izvoljeni za dobo enega leta, je mandat potekel 15. maja 1965, ko smo na novo izvolili 25 članov za dobo dveh let.

Letos poteka mandat naslednjim članom DS: Avreliji Blažič, Bernardu Blaževiću, Jelki Božič, Ninu Chiccu, Teodorju Čoku, Milanu Dujmoviču, Ludviku Ferku, Ani Gregor, Jožetu Gombiču, Aldu Grudnu, Brunu Giachinu, Iva Hajšku, Jožici Hvalič, Jožetu Jamšku, Aleksandru Klevi, Antonu Krivcu, Gragici Leksič, Josipu Markežiču, Zmagu Margonu, Sonji Mihalič, Dariju Oblaku, Slavici Pavletič, Miroslavu Petelinu, Anki Šubašič in Klavdiju Vatovcu.

DS je na svoji seji dne 23. aprila 1966 razpisal volitve v DS in v svete delovnih enot, ki bodo 28. maja 1966. Na teh volitvah bomo izvolili novih 25 članov DS. Novi statut podjetja predvideva v bodoče 50 članov DS in ne 51, kot je bilo v prejšnjem. Z novim statutom so nastale tudi spremembe v oblikovanju delovnih enot glede na proizvodni proces dela.

Zaradi lažjega pregleda delovnih enot in o tem, koliko članov volijo posamezne delovne enote v delavski svet in svete delovnih enot, pogledajmo naslednjo tabelo:

Zep. št.	Naziv in obseg delovne enote	Število članov, ki jih bomo izvolili v DS	Št. članov, ki jih bomo izvolili v svete DE	Število zaposlenih
1	Predelava rib, proizvodnja ribjih konzerv in predjedi, skladišče slanosti rib	6	11	470
2	Skladišče zelenjave s transport. embalažo za zelenjavo in sadje in mostno tehtnico	1	5	18
3	Proizvodnja juh	1	5	55
4	Predelava paradižnika	—	5	41
5	Hranila v prahu	—	5	34
6	Oljarna	—	so vsi člani sveta DE	15
7	Proizvodnja embalaže, litografija, pločevinasta embalaža, zabojska, sodarna, embalaranje odpadne ploč.	2	7	219
8	Predelava slanosti rib Kozina	1	5	55
9	Ribolov, flota, transportne ladje	4	7	217
10	Vzdrževanje in energetika elektro, mehanična, mizarška, zidarska in ladjedelniška delavnica, kotlarne	2	6	101
11	Avtotransport, garaže, tovorni in osebni transport	1	5	33
12	Komerciala, sklad. gotovih izdel. z zunanjimi skladišči, ribarnicami, sklad. pločev., skladišče pločev. izdelkov, skladišče zabojnih garnitur, sklad. potrošnega materiala in hladilnica	3	7	195
13	Tehnične proizvodne službe	1	5	39
14	Splošne službe gl. direktor, upravno kadrov., gospodarsko-računski sektor	2	6	101
15	Delavska restavracija	1	so vsi člani sveta DE	8
Skupaj:		25	79	1.601

Poleg tega je DS razpisal domačo volitve v delovni enoti proizvodnje juh in v DE predelava rib zaradi prenehanja mandata članoma DS, ker jima je prene-

halo delovno razmerje. V vsaki DE se voli po en član DS za dobo enega leta.

DS je določil število članov, ki (Nadaljevanje na 2. strani)

Iz poročila delavskega sveta

Ob poteku mandatne dobe polovici članov delavskega sveta v kombinatu »Delamaris« želimo podati okvirno sliko o rezultatih našega dela v zadnjih dveh letih in seznaniti člane naše delovne

PRED VOLITVAMI V DELAVSKI SVET IN SVETE DELOVNIH ENOT

(Nadaljevanje s 1. strani)

jih volijo posamezne delovne enote v DS, tako da odpade na približno 32 članov delovne skupnosti 1 član DS, ob upoštevanju nekaterih enot, ki volijo člana v DS, pa nimajo tolikšnega števila zaposlenih.

Število članov v svet delovne enote (bivši odbor DE) je določen na podlagi števila zaposlenih in določbe 43. člena statuta, ki določa, da ima svet delovne enote 5 do 12 članov. Mandatna doba članov sveta DE traja tudi 2 leti.

Ker so letos prvič volitve v svete delovnih enot, je DS sklenil, da bodo izvoljeni za dobo dveh let tisti člani, ki bodo imeli po vrstnem redu izvolitve glede na število dobljenih glasov neparno (liho) zaporedno številko.

Svet delovne enote je organ upravljanja, ki se po svoji vlogi najbolj približuje delavskemu svetu. V delovni enoti je svet DE najvišji predstavniški organ. Njegove pristojnosti določa statut podjetja. Svet DE ima predsednika in namestnika predsednika, ki ju izvolijo na prvi seji iz svoje srede. Predsednik ali namestnik ne more biti vodja sektorja oziroma oddelka.

Člani delovne skupnosti delovne enote odločajo neposredno na zboru delovnih ljudi delovne enote in posredno po svetu delovne enote. Tudi zbor delovnih ljudi ima predsednika in namestnika predsednika, ki ju izvoli iz svoje srede s tajnim glasovanjem. Mandatna doba teh traja dve leti in ne more biti izvoljen za predsednika ali njegovega namestnika vodja sektorja oziroma vodja oddelka. Pravice in dolžnosti zbora delovnih ljudi v delovni enoti so določene s statutom podjetja.

Pred volitvami v DS in svete DE so bili v vseh delovnih enotah zbori DE, na katerih so člani delovne skupnosti predlagali kandidate za novi DS in svete DE. Za te zборе in volitve je potrebna poprejšnja politična priprava, ki bo zainteresirala vsakega posameznega člana delovne skupnosti.

Posebno aktivnost morajo pokazati odbori sindikalne organizacije in celotna sindikalna podružnica, tako da bodo v DS in svetih DE zastopani predvsem neposredni proizvajalci, žene, mladina in strokovni kadri.

skupnosti s tistimi pojavi v našem razvoju, ki so vplivali na naše gospodarjenje. Zadnji dve leti lahko imenujemo obdobje prilagajanja gospodarskih organizacij novim pogojem gospodarjenja, ki je marsikje in tudi v naši delovni skupnosti vezano na izredne napore. Posebno dinamično pa je bilo preteklo leto, ko smo začeli izvajati gospodarsko reformo, ki je vplivala na vsa področja našega družbenega dogajanja. Prav zaradi tega opažamo izredno intenzivno delo samoupravnih organov tudi v naši delovni skupnosti.

Organizacija samoupravnih organov v kombinatu »Delamaris« je zasnovana po določilih zakona o delavskih svetih, zakona o podjetjih, zakona o volitvah delavskih svetov in drugih organov upravljanja v delovnih organizacijah ter predvsem po statutu samega podjetja. Delo poteka po poslovniku delavskega sveta in upravnega odbora.

Kombinat upravlja 51-članski delavski svet. Dne 15. junija 1964 je bilo izvoljenih 26 članov, katerim sedaj preneha mandat. Dne 15. maja 1965 pa je bilo izvoljenih 25 članov, ki jim mandat traja še eno leto. Po novem statutu, ki ga je DS sprejel dne 28. aprila 1966, bo DS štel 50 članov.

V sedanjem DS je 32 moških in 19 žensk, od tega 9 v starosti do 25 let. Fizičnih delavcev je 39, ostalih pa 12. Povprečna starost vseh članov je 33 let.

V tej mandatni dobi je DS do 10. maja 1966 imel 29 rednih in 3 izredne seje. Povprečna udeležba na vseh sejah je bila 59,8 odstotka ali 30 navzočih na vsaki seji. V tej mandatni dobi je bila ena seja zaradi nesklepčnosti odložena. Večkrat pa je bila sklepčnost dosežena s ponovnim vabljenjem članov z dela na sejo. Ta slabost članov DS se vlecje iz leta v leto in je najbolj šibka točka v delu delavskega sveta.

DS je v tem obdobju sprejel nad 360 različnih pomembnih sklepov in splošnih aktov za nadaljnji razvoj in uspeh podjetja. Med najpomembnejšimi sta družbeni plan za leto 1965 in 1966 ter novi statut podjetja, ki je osnova za nadaljnje delo poslovanja podjetja in za razvoj samoupravljanja.

Ob vsaki izvolitvi novih članov DS je DS na prvi seji izvolil upravni odbor, ki odloča o poslovanju podjetja, pripravlja predloge splošnih aktov, načrtov in programov za delo in razvoj podjetja ter skrbi za izpolnjevanje omenjenih aktov in sklepov DS. Upravni odbor bo o svojem delu poročal na prvi seji novoizvoljenega DS.

Za opravljanje posameznih nalog iz pristojnosti DS je DS ustanovil komisije kot svoje pomožne

organe. Teh komisij je 11, ki podrobno obravnavajo posamezna področja dela in pripravljajo predloge za DS. Komisije so bile različno aktivne glede na njihov pomen dela. Najaktivnejša in najbolj delavna je bila komisija za nagrajevanje, ki bo na prvi seji DS predložila v sprejem novi pravilnik o osebnih dohodkih, nato komisija za investicije, komisija za socialne zadeve, stanovanjska komisija in druge.

Kombinat ima 15 delovnih enot, ki so organizirane po proizvodnem procesu, kar se večinoma ujema tudi po teritorialni zaokroženosti. DE imajo kot najvišji organ neposrednega samoupravljanja »zbor delovnih ljudi«, ki ga vodi predsednik zbora. Najvišji predstavniški organ v DE je po novem statutu svet delovne enote. Aktivnost teh je dokaj različna in odvisna predvsem od posameznih izvoljenih članov v delovni enoti. Vzrok je tudi v tem, da ne odločajo o pristojnostih, ki jim dajo materialno stimulacijo, čeprav je ta pristojnost z novim statutom točno določena.

Kot organ upravljanja — poleg neposrednih in posrednih oblik upravljanja — je po izidu nove ustave direktor podjetja, ki vodi poslovanje, izvršuje sklepe delavskega sveta in drugih organov upravljanja ter vse tiste naloge, ki mu jih nalaga statut podjetja in drugi predpisi.

Navedeni organi so si vsak po svoji pristojnosti prizadevali, da bi ob novih pogojih gospodarjenja našli pota, ki so v danih razmerah kazala optimalne rešitve. Temeljite spremembe pa, ki so prihajale tesno druga za drugo, so zahtevale, da najprej sami v sebi razčistimo protislovja, ki so se porajala zaradi teh sprememb. Šele tako pripravljene se bomo lažje spoprijeli z nastajajočimi težavami, ki jih prinaša delo in novi ukrepi v privatnem življenju in v kolektivu, kjer moramo nastopati kot proizvajalci, upravljalci in potrošniki obnem.

Vrsta sprememb, ki so nastale in še nastajajo v našem gospodarstvu zaradi izvajanja gospodarske reforme, se odraža tudi v poslovanju našega podjetja. Pogoji gospodarjenja so se namreč od začetka lanskega leta do danes za naše podjetje bistveno spremenili. Te spremembe pa se ne odražajo samo v gospodarskih predpisih in bančni politiki, temveč v spremenjenih odnosih med cenami in tržnimi pogoji.

Družbene dotacije, ki jih je bila deležna konzervna industrija v obliki regresov in z oprostitvijo obresti od poslovnih sredstev in prispevka od dohodka, so bile v letu 1965 v celoti ukinjene. Visoke izvozne stimulacije, ki so povzro-

čale veliko razliko v ceni izvoznega in uvoznega dolarja, so bile močno znižane, tako da se je razlika med izvoznim in uvoznim dolarjem zmanjšala od 510 Sdin na 200 Sdin. Cene za kmetijske pridelke so močno porasle in s tem povečale lastno ceno naših izdelkov, ki temeljijo na sadju in zelenjavi. Emisijska sredstva za vse vrste kreditov so bila močno omejena, tako da so podjetja vse bolj primorana skrbeti za lastna obratna in investicijska sredstva. Devizna sredstva za uvoz reprodukcijskega materiala so postala vezana na izvrševanje izvoznih obveznosti v odnosih, kot se podjetja dogovore s pooblaščenimi bankami.

Vse te spremembe pa se še nadalje odražajo tudi v drugih oblikah:

Osebnostna in splošna potrošnja se neprestano spreminjata in iščeta strukturo, ki bi najbolj ustrezala spremenjenim pogojem. Ta preorientacija potrošnje se nanaša tudi na naše izdelke.

Tako stoji delovni kolektiv, njegovi samoupravni organi in strokovne službe pred izredno težko nalogo, da z ustreznimi ukrepi in neprestanim izboljševanjem poslovanja postajajo kos nastajajočim spremembam in ustvarijo podjetju trdno perspektivo tudi v novih pogojih gospodarjenja. Teh rezultatov pa ni mogoče doseči le z enkratnim, čeprav še tako obsežnim odločanjem, temveč le z nenehnim izboljševanjem in iskanjem bolj ekonomičnih in produktivnih načinov dela.

Ne moremo reči, da že do sedaj nismo napravili več važnih ukrepov, vendar pa moramo stremeti za tem, da na tem področju dosežemo še ugodnejše rezultate.

Že v lanskem letu smo izvedli važno preorientacijo v proizvodnji ribjih konzerv, ko smo zaradi visoke cene tunine skoraj popolnoma opustili proizvodnjo konzerv iz same tunine. Pomanjkanje surovin zaradi opustitve tune in slabe letine paradižnika smo nadomestili z obsežnimi posli s Sovjetsko zvezo, od koder smo uvozili pomembne količine rib in paradižnikove mezge, izvozili pa juhe.

Uvajanje novih vrst rib v proizvodni program je delalo in nam še dela nekatere težave, vendar jih moramo premagati, da si zagotovimo primeren finančni učinek. Po letošnjem proizvodnem planu smo zmanjšali proizvodnjo ribjih konzerv in antipaste, prav tako tudi izvoz teh artiklov v primerjavi z letom 1965 za 19,4%. Ta preorientacija je bila potrebna, da zaradi nizkih cen v izvozu uskladimo rentabiliteto vsega podjetja.

Lani smo močno povečali prodajo svežih rib, ker so to narekemale tržne razmere.

Kljub vsem težavam in novitvam, ki jih je prinesla gospodarska reforma, smo lansko leto za-

ključili s poslovnim uspehom, kar pričakujemo tudi v tem letu, saj je finančni rezultat I. tromesečja 1966 zelo ugoden. Čeprav je bila lanskeletna bilanca za naše podjetje ugodna in prav tako tudi iz letošnjega I. tromesečja, spričo potreb s temi rezultati ne moremo biti azdovoljni, kajti potrebe po lastnih obratnih sredstvih, mehanizaciji in uvajanju sodobnejše proizvodnje so izredno velike. Razen teh potreb pa obstajajo tudi upravičene težnje, da uskladimo osebne dohodke z življenjskimi stroški.

To so težave, ki nas prizadenejo le kot člane kolektiva na sedanji ravni podjetja. Ko ocenjujemo položaj, pa nam ne sme biti vseeno, kako se razvija okolica našega podjetja, da se v mestu Izola nenehno spreminja struktura prebivalstva, da tukaj nastaja delavsko mesto z vsemi pojavi, ki jih takšno

mesto poraja. S tem, da v Izoli nastaja vedno nova delovna sila, ki išče zaposlitve, moramo računati, to pa nam narekuje, da skrbimo tudi za rast našega podjetja in gospodarstva v naši komuni nasploh.

Sedaj ko iščemo in predlagamo, kmalu pa bomo tudi volili nove samoupravne organe, ki jim bomo zaupali gospodarjenje našega kombinata, lahko trdimo, da smo težave, ki jih je prinesla gospodarska reforma v naše gospodarjenje, prebrodili vsaj v tem smislu, da je osnovni koncept našega podjetja v grobih obrisih podan.

Novoizvoljenim samoupravnim organom in strokovnim službam pa preostane dokončno oblikovanje koncepta našega podjetja in skrb, da bodo otroci članov našega kolektiva lahko dobili zaposlitev v našem podjetju ali pa vsaj v njegovi neposredni bližini.

Važna pridobitev na zahodnoistrski obali

Dne 15. maja letos je kolektiv kombinata konzervne industrije Mirna-Rovinj slavil lep uspeh, ko je uradno odprl novo zgrajeno hladilnico. Tej slovesnosti je prisostvovalo veliko članov delovnega kolektiva in dobršen del domačih prebivalcev in gostov iz sorodnih tovarn. Hladilnico je odprl republiški sekretar za kmetijstvo in ribištvo Socialistične republike Hrvatske, slavnostni govor pa je imel generalni direktor tov. Veljko Martinis, ki je v kratkem izvajanju prikazal in orisal razvojno pot tovarne v zadnjih petih letih.

Kombinat Mirna-Rovinj ima razen matične tovarne v svojem sklopu obrat za predelavo rib v Umagu in tovarno za predelavo rib v Banjolah. Celoten kolektiv šteje ca. 1.800 ljudi, bruto realiziran dohodek v minulem letu je znašal nekaj nad 7 milijard Sdin. Ribolovna flota je največja na zahodni istrski obali in šteje 38 plovnih objektov. Lanskoletni ulov je znašal 5.992 ton raznovrstnih rib, od tega 4.600 ton plave ribe. V zadnjih petih letih je kolektiv rekonstruiral in povečal obrat za predelavo rib in ribjih odpadkov v ribjo moko in njegova sedanja kapaciteta je ca. 4 vagone. Rekonstrukcija in povečanje kapacitete oddelka za izdelavo doz z zmogljivostjo nad 30 milijonov kosov, izgradnja skladišča finalnih izdelkov za 1000 ton in končno izgradnja hladilnice so pomembni uspehi.

Hladilnica je ob obali v bližini tovarne. Za gradbeni objekt so izkoristili in rekonstruirali prostore bivših Napoleonovih zaprov. Tehnološka funkcionalnost prostora in naprav je izredno dobra.

Hladilnica je dvonadstropna zgradba z dostopom z dveh strani, in sicer z ene strani v pritične prostore, ki so namenjeni za skladiščenje mesa, mlečnih izdelkov ter sadja in zelenjave, z druge strani, kar omogoča viseči teren, pa je dostop v prostore za zmrzovanje in skladiščenje rib. Kapaciteta hladilnice je ca. 3.000 ton, celotna investicija pa velja ca. 1 milijardo Sdin. Načrte je izdelalo ljubljansko podjetje Slovenija-projekt, stroje pa je dobavila italijansko-ameriška družba Barbieri-Frick iz Bolonje. V hladilnici je montiranih 12 kompresorjev, 8 tipa Barbieri in 4 tipa Frick s hladilno sposobnostjo 3,5 milijona frigorij. Hladilnica ima tudi vgrajeno avtomatsko napravo za proizvajanje leda v luskah, kapacitete 1.000 kg na uro. Postavljene so tudi 3 komore za globoko zmrzovanje.

Izgradnja hladilnice v Rovinju je izredne gospodarske važnosti tako za sam kombinat Mirna kakor tudi za celotno področje, saj 60—65% celotnega jugoslovanskega ribolova odpade na zahodno istrsko obalo s konico do 17 tisoč ton ulova na leto. Lahko rečemo, da je bila do sedaj zahodnoistrska obala brez hladilnic, razen naše in dekanke, kar pa zdaleka ni zadoščalo vedno bolj naraščajočim potrebam ribolova in industrije.

Atmosferske razmere — velika vročina in lovne čase, precejšnja oddaljenost od potrošnih centrov ter izredno naraščajoči turizem še bolj potencirajo in gospodarsko utemeljujejo potrebo po še nadaljnjem vlaganju v omenjene investicije in teraio hitrejšo izgradnjo takih objektov.

Vložitev stanovanj v stanovanjski sklad

Delavski svet podjetja je na 29. seji dne 28. aprila 1966 sprejel sklep, s katerim odpravlja stanovanjsko enoto podjetja in prepusti gospodarjenje s stanovanjskimi hišami in stanovanji našega podjetja Stanovanjskemu podjetju, ki ga je ustanovila Skupščina občine Izola.

O prenosu stanovanjskih hiš in stanovanj podjetja v sklad Stanovanjskega podjetja oziroma o formiranju lastne enote za gospodarjenje s stanovanjskimi hišami smo razpravljali že od izida temeljnega zakona o gospodarjenju s stanovanjskimi hišami avgusta preteklega leta. Ta zakon je prenesel gospodarjenje s stanovanjskimi hišami in stanovanji v družbeni lastnini na posebne organizacije za gospodarjenje s stanovanjskimi hišami.

Organizacije za gospodarjenje s stanovanjskimi hišami in stanovanji imajo po zakonu dolžnost gospodariti s skladom stanovanjskih hiš v družbeni lastnini in pobirati najemnino, s katero so dolžne skrbeti za ohranitev nezmanjšane vrednosti sklada stanovanjskih hiš, za investicijsko in tekoče vzdrževanje, kakor tudi za povečanje stanovanjskega sklada. Delovne organizacije, ki so upravljavci in investitorji stanovanjskih hiš, so imele možnost, da izročijo stanovanjske hiše stanovanjskemu podjetju, ki ga ustanovi družbeno-politična skupnost oziroma delovne in druge organizacije, ali da ustanovijo za svoje stanovanjske hiše podjetja ali v svojem okviru enote za gospodarjenje s stanovanjskimi hišami. V Izoli je skupščina občine ustanovila stanovanjsko podjetje, vendar brez predhodnega dogovora z drugimi večjimi upravljavci družbenih stanovanj, kot so Delamaris, Mehanotehnika in Stavbenik Ker niso bili razčiščeni odnosi med stanovanjskim podjetjem in vlagatelji stanovanjskih hiš, so bile formirane v občini poleg občinskega stanovanjskega podjetja še tri enote za gospodarjenje s stanovanjskimi hišami. Naša enota je bila ustanovljena tik pred rokom, ki ga je dovoljeval zakon, in sicer 29. decembra lanskega leta. Že ob ustanovitvi enote smo se zavedali, da je nesmiselno v tako majhni občini, kot je Izola, ki ima vsega skupaj 1819 stanovanjskih enot v družbeni lastnini, ustanavljati toliko organizacij za gospodarjenje s stanovanjskimi hišami, ker to le podražuje upravljanje in gospodarjenje. Stroški upravljanja na stanovanjsko enoto so tem manjši, čim več stanovanjskih enot je v skladu stanovanjskih hiš. Podjetja in tudi mi pa so ustanovila svoje enote prav zato, da se dokončno razčistijo odnosi med stanovanjskim podjetjem in

vlagatelji in sklenejo ustrezne pogodbe o vložitvi stanovanjskih hiš in stanovanj v sklad stanovanjskih hiš pri stanovanjskem podjetju. S temi pogodbami so si hoteli vlagatelji zagotoviti svoje pravice pri nadaljnjem razpolaganju s stanovanji in sodelovanje pri razpolaganju s sredstvi sklada stanovanjskih hiš.

Po daljših razgovorih med predstavniki našega in stanovanjskega podjetja in predsednikom občinske skupščine je bilo le doseženo soglasje o vložitvi naših stanovanjskih hiš in stanovanj v sklad stanovanjskih hiš stanovanjskega podjetja.

Sporazumno je bilo sprejeto besedilo pogodbe, ki nam zagotavlja:

1. da obdržimo razpolagalno pravico nad vsemi stanovanji, ki jih vlagamo v sklad stanovanjskih hiš, poleg tega pa pridobimo razpolagalno pravico tudi na vseh tistih stanovanjih družbene lastnine, s katerimi je razpolagal upravni organ skupščine občine, ki pa so bila dodeljena članom naše delovne skupnosti;

2. stanovanjskemu podjetju odstopamo amortizacijska sredstva, ki se nabirajo od vloženih stanovanjskih hiš, vendar pa mora stanovanjsko podjetje ta sredstva uporabiti izključno za adaptacije, rekonstrukcije, sanacije in popravila tistih stanovanjskih hiš in stanovanj, v katerih stanujejo člani naše delovne skupnosti. Dela oziroma popravila se opravljajo le po programu, ki ga predloži kombinat;

3. stanovanjsko podjetje ne more prodati vloženih stanovanjskih hiš ali stanovanj, oziroma lahko to stori le na podlagi predhodnega pismenega sporazuma, v katerem se določi način uporabe sredstev od prodane stanovanjske hiše oziroma stanovanja;

4. Delamaris lahko zahteva vrnitev vseh ali dela stanovanjskih hiš ali stanovanj, stanovanjsko podjetje pa jih je dolžno vrniti v roku treh mesecev od vročitve pismenega zahtevka;

5. s podpisom pogodbe pridobi Delamaris kot vlagatelj vse pravice ustanovitelja, ki mu jih zagotavlja zakon in statut stanovanjskega podjetja.

Skladno z zakonom in statutom stanovanjskega podjetja imenujemo svoje predstavnike v delavski svet stanovanjskega podjetja. Naši predstavniki imajo pri tem pravico soodločanja:

— ko se sprejme načrt za uporabo sredstev sklada stanovanjskih hiš,

— ko se sprejema program za investicijsko vzdrževanje,

— ko se postavljajo osnove in merila za določitev tistega dela

sredstev, ki naj se iz sklada vložijo v dohodek stanovanjskega podjetja,

— ko se potrjuje zaključni račun, izvzemši del, v katerem se deli dohodek stanovanjskega podjetja,

— o gradnji in kupovanju stanovanjskih hiš iz denarnih sredstev sklada stanovanjskih hiš,

— o kreditnih pogodbah, ki jih stanovanjsko podjetje sklepa z banko v breme sredstev sklada stanovanjskih hiš,

— o pogojih za oddajanje stanovanj v stanovanjskih hišah, ki jih je z denarnimi sredstvi sklada stanovanjskih hiš zgradilo ali kupilo stanovanjsko podjetje,

— o prodaji stanovanjskih hiš iz tega sklada.

Tako so se sporazumno le resila nesoglasja glede gospodarjenja s stanovanjskimi hišami in stanovanji, kar bo vsekakor v korist občanov stanovalcev in tudi članov naše delovne skupnosti, ker imajo pri tem zagotovilo, da se bodo tudi stanovanja v starem delu mesta urejevala skladno s sredstvi, ki se bodo zbirala pri stanovanjskem podjetju.

I. R.

Dotacije

Sindikalni odbor je na zadnji seji obravnaval vloge nekaterih organizacij iz Izole, v katerih le-te prosijo za finančno pomoč.

Krajevni skupnosti je odobril za trodelno gugalnico 70.000 Sdin, s pripombo, naj bi za ureditev in opremo otroških igrišč prispevale vse delovne organizacije in naj bi naprave na teh igriščih bolje vzdrževali kot doslej.

Radioamaterskemu klubu Izola je sindikalni odbor odobril 50.000 Sdin, kar bodo porabili za ureditev klubskih prostorov in za nabavo nekaterih rekvizitov.

Kegljaškemu klubu Izola je sindikalni odbor odobril 13.500 Sdin; toliko so namreč znašali stroški naše kegljaške ekipe na prvomajskem tekmovanju.

Sindikalni odbor je odobril predračun stroškov za športne ekipe »Delamaris« v letu 1966. Predračun znaša 300.000 Sdin in bo predložen delavskemu svetu v obravnavo, odobritev in izplačilo. Za teh 300.000 Sdin naj bi se zmanjšala naša dotacija občinski športni zvezi, ker bodo po tej poti bolj zagotovljena minimalna sredstva za dejavnost športnih ekip kombinata »Delamaris«.

Ustanovitev ribiške šole

Zaradi sedanjih in bodočih potreb naše ribiške flote po kvalificiranih kadrih se bo z novim šolskim letom — v začetku septembra 1966 — znova odprla ribiška šola. Ne gre torej za ustanovitev nove šole, ampak za ponovno oživitev dejavnosti stare ribiške šole, ki formalno že obstaja, a je pred leti prekinila svojo dejavnost.

Ustanovitelj šole je skupščina občine Piran, zato bo šola imela sedež pri Pomorski srednji šoli v Piranu, pouk pa bo v Izoli, v zgradbi italijanske osnovne šole.

Učenje bo trajalo tri leta. Praktični pouk bo deloma tudi v delavnice našega podjetja.

Ker bo letni pouk trajal okrog 6 mesecev, bodo naši študenti prebili nekaj mesecev na praksi v podjetju (trajanje letne prakse bo določeno v pogodbi o štipendiji).

Po treh letih šole pridobi učenec kvalifikacijo ribiča oziroma motorista in s tem tudi pogoj, da lahko postane pozneje vodja (kapitan) ribiške ladje.

Pouk je v prvem letu enoten za vse učence šole. V drugem in tretjem letniku pa je pouk ločen za bodoče ribiče oziroma motoriste. Pri vpisu v šolo in pri poznejši delitvi pouka bo šola upoštevala dejanske potrebe štipenditorjev po ribičih oziroma motoristih. Število slednjih bo manjše, ker ima vsaka ladja po enega samega motorista, medtem ko šteje posadka 9 članov.

V prihodnjih dneh bo objavljen razpis za vpis v prvi letnik ribiške šole. Podjetje Delamaris pa bo objavilo razpis štipendij za 25 do 30 učencev te šole.

Ker ne bo imela ribiška šola lastnega internata, se bodo morali učenci iz drugih krajev vsak dan voziti v šolo. Zato bodo ime-

li ob enakih pogojih prednost pri dodeljevanju štipendij učenci iz Izole in iz bližnjih občin. Zavele no bi bilo, da bi se vpisalo v šolo in prijavilo za štipendijo čimveč sinov naših delavcev in delavk.

Za vpis v šolo bodo določeni naslednji pogoji:

1. popolna osemletna šola,
2. od 15 do največ 20 let starosti,
3. zdravstvena sposobnost za službo na morju,
4. zagotovljena štipendija.

Na ribiški šoli bodo poučevali profesorji Pomorske srednje šole ter drugo učno osebje, ki ga bo ta šola najela.

Učni program se bo delil na dva glavna dela:

- a) splošni del, ki bo obsegal predmete splošne izobrazbe (slovenski jezik, državna in družbena ureditev, zgodovina in zemljepis itd.) in
- b) posebni del s predmeti, katerih poznavanje je potrebno za poklic kvalificiranega ribiča oziroma motorista na ribiški ladji (meteorologija in oceanografija, matematika, pomorsko in ribiško pra-

vo, pomorstvo, tehnika ribolova, biologija, signalizacija, navtika, motoristika itd.).

Ce upoštevamo dejstvo, da se stalno večja potrošnja svežih rib in da industrija potrebuje vedno večje količine rib za predelavo, ter da so vedno večje težave pri uvažanju rib, je jasno, da bomo morali v bodoče hitreje razvijati morskimi ribolov s povečanjem ribiške flote in z usposabljanjem potrebnega števila kvalificiranih ribičev.

Ribiški poklic ima torej zagotovljeno bodočnost in je tu ob morju najmanj toliko upoštevana vreden kot vsak drug poklic.

Člani delovne skupnosti naj o tem razmislijo in če imajo sinove, ki izpolnjujejo pogoje in imajo veselje do tega poklica, naj jih brez kakršnegakoli predsodka ali bojazni za njihovo bodočnost vpišejo v ribiško šolo!

Podrobnejše informacije o vpisovanju v šolo oziroma o pogojih za dodeljevanje štipendij lahko zainteresirani dobe v kadrovsko-socialni službi.

Branko Furlan

Imenovanje članov v svete skupščine občine Izola

Letos je potekla mandatna doba polovici članov v svetih občinske skupščine, tako tudi tistim, ki jih imenuje gospodarska organizacija. Vsako leto se po načelu rotacije menja polovica članov in nihče ne more biti izvoljen več kot dvakrat zaporedoma v isti svet. Tako poteka mandatna doba tudi našim delegiranim članom:

— v svetu za splošno upravo in notranje zadeve Avgustu BREZAVŠČKU

— v svetu za kmetijstvo, gozdarstvo in ribištvo Martinu KOKALJU

— v svetu za industrijo, gradbeništvo in obrt Ivu HAJŠKU

— v svetu za komunalne zadeve in urbanizem Teodorju ČOKU

— v svetu za delo Ivanu RAMŠKARJU

— v svetu za šolstvo, prosveto in kulturo Zvezdi RUDL

Upravni odbor je na seji 13. maja 1966 imenoval v te svete naslednje tovariše iz našega kolektiva:

— v svet za splošno upravo in notranje zadeve dr. Branka FURLANA

— v svet za kmetijstvo, gozdarstvo in ribištvo ing. Dušana FERLUGO

— v svet za industrijo, gradbeništvo in obrt Iva HAJŠKA

— v svet za komunalne zadeve in urbanizem Teodorja ČOKA

— v svet za delo Marjana MLEKUŽA

— v svet za šolstvo, prosveto in kulturo Zvezdo RUDL

Iz navedenega je razvidno, da sta zamenjana samo dva, ki sta odšla iz podjetja, vsi ostali pa so dobili s ponovnim imenovanjem zaupnico za svoje dosedanje plodno delo in jim ob tej priložnosti čestitamo.

DR

IZLET V CERKNO

Sindikalna podružnica bo za dan borca organizirala v nedeljo, dne 3. julija, izlet v Cerčno in ogled partizanske bolnice »FRANJA«. Izleta se lahko udeležijo člani naše delovne skupnosti in njihovi svojci. Število ni omejeno.

Za delno kritje prevoznih stroškov bo vplačal vsak udeleženec ob vpisu 1.500 Sdin na osebo. Ta prispevek je enak za člane kolektiva in za svojce. Razliko do polne cene prevoznih stroškov bo krila sindikalna podružnica.

Za prehrano mora poskrbeti vsak udeleženec sam.

Prijave sprejema tajnik sindikalne podružnice tov. Andrej Stres.

VARUJMO ZDRAVJE

Večkrat beremo v časopisih, da so se otroci zastrupili s sladoledom, ko so bili na izletu. Akutna množična zastrupitev s hrano po Salmonela Ty (tifi) muricum (misji tifus) v Kopru za novo leto 1966 in zastrupitev s hrano na svatbi v Kokošicah pri Novem Pazarju leta 1963, ko je naenkrat obolelo 50 oseb, nas opozarjata na preventivne ukrepe. Zato je prav, da vemo za vzroke in pogoje, pod katerimi se ta bolezen pojavi. Če poznamo vzroke, se je lahko ubranimo in s tem preprečimo širjenje bolezni, ki napravi tudi veliko gospodarsko škodo. V živilski industriji moramo še prav posebno paziti, da se to obolenje ne pojavi med našim delavstvom.

Zastrupitev povzročijo mikrobi, ki so večni spremljevalci človeka v življenju. Človeški organizem in mikrobi se drug drugemu prilagajajo, zaradi česar se bolezen postopoma manjša ali pa celo ostane prikrita. Ta nalezljiva bolezen se pri človeku različno razvija; odvisno je od tega, ali je oseba v trajnem stiku z istimi povzročitelji bolezni, ali se prvič sreča z njimi.

Tako so n. pr. pri nas ošpice, norice, paratifus B šestokrat le lahka obolenja, ker smo nanje že navajeni in se pri nas večkrat pojavljajo. Te bolezni povzročajo bolezenske klice, ki so svojstvene tem boleznim. Po svojih lastnostih se razne vrste bolezenskih klic zelo razlikujejo druga od druge. Razlikujejo se ne samo po sposobnostih, da povzročijo neko bolezen, marveč tudi po stopnji jakosti obolenja, zato so nalezljive bolezni lahko hude ali pa lahke. Ali je obolenje hujšega ali lažjega značaja, je odvisno od patogenosti klic in odpornosti človeškega telesa. Če je telo zelo odporno, ne nastanejo škodljive okvare.

Z bolezenskimi klicami smo v dotiku na vsakem koraku, vendar človek vedno ne oboli. Da se bolezen razvije, je neobhodno potrebno, da klice prodirajo v telo v zadostni množini, ki potem oslabijo zaščitna sredstva organizma.

V večini primerov se te klice zadržijo v telesu dalj časa, preden nastopi obolenje. To je odvisno od njihovega značaja. Nekatere bolezni se pojavijo že v nekaj urah, druge pa po več dneh ali celo tednih. V nekaterih primerih pa ostanejo pritrjene, se potuhnejo in človek postane kliconosec. Kliconosec pravimo človeku, ki ima v sebi bolezenske klice, ki pa njemu ne škodujejo in mu ne povzročijo obolenja, ali pa je obolenje že prešlo, vendar še ni izločil vseh povzročiteljev bolezni. Tak kliconosec je še posebno nevaren, ker z izločanjem klic lahko okuži druge osebe. Da bi odkrili bacilonosce, delamo pri nas preiskavo blata dvakrat na leto pri vseh zaposlenih. Če pri kom

kaj ugotovimo, ga najprej skušamo ozdraviti. Seveda tak bacilonosec ne sme več na delo v tovarno, dokler je pozitiven. Tako smo v 4 letih odkrili več vrst bacilonoscev. Lansko leto pa smo na novo odkrili bacilonosca s Salmonela Ty muricum, katerega do lanskega leta nismo imeli. Kako važno je bilo to odkritje, vidimo že po tem, da pri nas ni nastalo nobeno obolenje za to boleznijo, medtem ko so v koprski luki za letošnje novo leto kar množično oboleli. Katere so klice, ki nam zastrupljajo hrano? Teh je več vrst in imajo različna imena. Najbolj nevarna so tako imenovana Salmonela. Vsaka teh Salmonel ima svoje ime. Nekatere so zelo škodljive za naš organizem, če jih zaužijemo s hrano ali pijačo (voda, mleko, limonada, oranžada itd.), čeprav v majhni količini. Najbolj škodljiva so tista, ki povzročajo Ty in paratifus. Paratifusa je več vrst. Tu v Primorju je doma paratifus B, ki pa je skoraj zatrt. Lansko leto smo našli v naši tovarni 9 bacilonoscev, medtem ko jih je bilo leta 1964 kar 20. Letos smo odkrili en sam primer.

V lanskem letu pa se je pojavil na novo mišji tifus. Poglejmo, kako se to obolenje razvije, kakšni so bolezenski znaki in kako se obolenja ubranimo.

Hrana ali pijača, ki se nam zdi na pogled užitna, ki ima dober okus in vonj, je že lahko tudi okužena. Včasih pa jo izdajo slab duh, slab okus, videz, barva itd. Klice pridejo na hrano z dotikom umazanih rok, neočistenihih nohtov, z različnimi insekti in mrčesom ter z njihovimi iztrebki itd. Tudi ljudje, ki hrano prodajajo ali pripravljajo, jo lahko okužijo. Posebno nevarni so kliconosci, ki stresajo bolezenske klice povsod, kjer se pojavijo. Nevarno je tudi meso od živali, ki so bile zaklane v sili. Nevarna so tudi jajca v prahu, posebno račja jajca, kakor tudi jedila iz takih jajc, to so razne slaščice, majoneze, kreme itd. Vsa postana jedila, posebno postan krompir, so lahko legla teh bacilov. Množično obolenje povzročajo tudi okužene vode; čeprav je voda iz vodovoda, je lahko okužena, če je cev slaba in je v bližini kanalizacija ali gnojišče, od koder se lahko okuži voda v vodovodu. Zelo nevaren je sladolec. Ta je večkrat okužen s klicami, ki se imenujejo streptokoki. S streptokoki se lahko okuži tudi druga hrana. Hrana in voda se lahko okužita s klicami, ki povzročijo raznovrstne gripe. Če nastane s hrano zastrupljenje, ki so ga povzročile Salmonela, dobijo ljudje visoko temperaturo, trese jih mrzlica, nastopi glavobol, bolečine čutijo tudi v kosteh, mišicah in sklepih, kmalu pa se oglasi tudi želodec in črevesje. Začne

se pretakanje po želodcu in črevesju, človeka sili na bruhanje ali pa celo bruha. Nastopi tudi proliv, ki je vedno sluzast, včasih zelenkast. Bolezen traja lahko tudi več tednov. Če so Salmonela manj strupene, traja obolenje le nekaj dni ali en teden. Človek, ki je obolél za boleznijo, povzročeno po klicah tifusa, paratifusa ali grize, je zelo nevaren, ker lahko okuži še druge. Posebno kužljiva sta blato in urin takega bolnika, zato bolnika čimprej pošljemo v bolnico, da s tem preprečimo širjenje bolezni.

V lažjih primerih zastrupitve s hrano, kjer ni povzročitelj bacil Salmonela, bolnika lahko obdržimo doma, vendar moramo zelo strogo paziti na čistočo. Bolnik naj ima svojo posodico za hrano in svoj jedilni pribor. Po uporabi pribor prekuhamo, tako da je 30 minut v vreli vodi. Roke si moramo umivati z milom in krtačo po vsakem dotiku z bolnikom, posebno pa takrat, kadar imamo opravka z njegovimi izločki ali če menjamo perilo.

Bolniku, ki je obolél za črevesnim vnetjem, ne smemo dajati hrane, zlasti ne v začetku obolenja. Lahko mu damo le grenek ruski čaj z limono, brez sladkorja ali pa ga osladimo s saharinom. Čaj dajemo po žličkah samo toliko, da mu nadomestimo izgubljeno tekočino. Če damo takemu bolniku preveč tekočine hkrati, bo bolnik še bolj bruhal in stanje se bo poslabšalo. Bolnik je žejen in si zato vedno želi čim več tekočine. Zejo mu hladimo tudi s tem, da mu damo limono, ki jo počasi sesa. Ko se bolezen poleže, bolnik ne čuti več take žeje in mu že lahko damo sluzavo juho razkuhanega riža, ki jo lahko solimo, vendar ne preveč. S soljenjem mu nadomestimo sol, ki jo je bolnik izgubil s prolivom in povračanjem. Ko so se znaki dobro pomirili, začnemo zelo previdno dajati bolniku dietno hrano: kruh prepečenec, mehko kuhana sveža jajca, kuhan riž, zelenjavno juho, pire krompir, kuhano meso itd. Dieto mora bolnik imeti še nekaj dni po tem, ko so izginili vsi znaki obolenja želodca in črevesja. Edino na ta način se obolela sluznica želodca in črevesja popravi in bolnik okreva.

Kako preprečimo zastrupljenje s hrano? Predvsem moramo paziti na čistočo. Zelo važna je čistoča in higiena tistih, ki hrano pripravljajo. Imeti morajo predvsem čiste roke in čisto obleko. Zelo nevarni so ljudje, ki imajo na sebi izpuščaje ali kako gnojenje. Hrane smemo pripraviti le toliko, kolikor je uporabimo za en obrok. Postana hrana je zelo nevarna, posebno če stoji preko noči, ker se na taki hrani posebno

(Nadaljevanje na 7. strani)

ob topljem času zelo hitro razmnožujejo bolezenske klice, ki so zastrupljevalci hrane. Zaradi tega nastajajo zastrupljenja največkrat po zaužitju postanih mesnih jedi, klobas, hrenovk in odprtih konzerv. Razmnoževanje klic lahko preprečimo vsaj delno, če spravljamo hrano v hladilnik, vendar tudi hladilnik ni povsem zanesljiv. Zelo previdni moramo biti tudi s sladoledom. Paziti moramo, če je sladoleदार čist, če nima kakih izpuščajev, če je njegova obleka čista, ali je prodajalna vzdrževana po vseh pravilih, da sladolead ni od prejšnjega dne itd. Jedila moramo obvarovati pred muhami in drugim mrčesom, mišmi itd. Uporabljamo vedno le vodo iz vodovoda, nikakor pa ne iz starih vodnjakov. Če pa drugače ne gre, moramo vodo iz vodnjakov vedno prekuhati. Pazimo tudi na čistočo dvorišč in drugih prostorov, ne puščajmo po mizah jedil, ostankov jedil ali nepomite posode. Vse to mora biti vedno pokrito in zaprto ter varno pred muhami. Če bomo upoštevali vse te napotke, se bomo obvarovali zastrupljenja s hrano. V tovarni pa moramo še bolj natančno paziti na čistočo. Delavke si morajo pred delom redno umiti roke. Ne smejo imeti črnih nohtov, njihova obleka mora biti vedno čista.

Pitna voda in voda za proizvodnjo živil mora biti higiensko čista, ne sme imeti posebnega vonja, okusa ali barve, voda mora biti klorirana ali kako drugače prečiščena, ne sme imeti več mineralnih snovi, kot je dovoljeno po higienskih predpisih, ne sme vsebovati mastnih snovi. Voda mora imeti dovolj kisika in ne sme vsebovati klic, zlasti ne koliparnih klic nad določenim številom, prav tako ne sme biti radioaktivna. Zaradi tega moramo vodo večkrat preiskati in morebitne nedostatke odpraviti. Dovodne in odvodne cevi morajo biti v redu, zaboji, kamioni in embalaža sploh ne smejo biti okuženi s klicami, zato morajo biti vedno čisti. Ravno tako mora biti čista in neoporečna tudi surovina za proizvodnjo živil. Zato je treba večkrat preiskati surovine in ostali material, ki se uporablja v proizvodnji. Sistematični pregledi na kliconoštvo so nujni, ker s tem odkrijemo in izločimo od dela kliconosce in smo s tem že nekaj napravili.

Bobra proti zastrupitvi s hrano je predvsem borba proti nesnagi. S saniranjem okolice in z drugimi protiepidemijskimi ukrepi preprečimo širjenje in uspevanje bolezenskih klic. Delo naj bo organizirano in plansko in kakor zahtevajo razmere. Če bomo pravočasno in plansko ukrepali, bomo preprečili razburjenje, ki ga povzroči vsako množično obolenje. Na to pa moramo posebno paziti sedaj, ko prihaja vročina in so pogoji za obolenja še večji.

Dr. Roman Vidmar

Nadomestilo za K-15

Delavski svet je na predlog komisije za stanovanjske in socialne zadeve odločil o izplačilu nadomestila za ukinjene vozne olajšave ob dopustu.

V minulem letu je naš kombinat vplačal v skupni rezervni sklad za regresiranje vozni olajšav 20.977.241 Sdin, to je 1,5 odstotka od bruto dohodkov vseh zaposlenih v lanskem letu. Letos bo zaradi povečanja osebnih dohodkov ta znesek ob istem odstotku nekoliko večji. Če bi lanskoletno plačilo razdelili članom kolektiva, bi dobil vsak 13.100 Sdin, letos pa bo ta delež nekoliko večji.

Sindikalni odbor je mnenja, naj se nadomestilo za K-15 izplača vsem članom kolektiva v enakem znesku, ne glede na višino osebnih dohodkov ali delovno mesto posameznika. Upravičenci do tega nadomestila so vsi, ki imajo pravico do dopusta. Takšno stališče kot sindikalni odbor je zavzela tudi omenjena komisija, zato je delavski svet izglasoval naslednji sklep:

»Sredstva, ki jih bo podjetje ustvarilo z 1,5 odstotka od bruto osebnih dohodkov, se razdelijo med kolektivom vsem v enakem znesku kot nadomestilo karte K-15. Izplačilo se izvrši ob nastopu dopusta. Za tehnično izvedbo in pravočasno izplačilo je zadolženo računovodstvo.«

Volja delavskega sveta je našla svoje mesto za uresničenje v osnutku pravilnika o delitvi osebnih dohodkov, kjer je to nadomestilo zavarovano z določili tega internega predpisa.

DS podjetja določi za vsako leto posebej akontacijo nadomestila, ki se delavcu izplača ob odhodu na letni dopust. Ta akontacija se lahko določi v enotnem znesku za vsakega člana kolektiva ali pa v odstotku na doseženi osebni dohodek v preteklem letu. Eventualni ostanek razpoložljivih sredstev se delavcem izplača po odobritvi letnega zaključnega računa.

Kot izplačani osebni dohodki veljajo bruto osebni dohodki delavcev, izplačani med letom ali v naslednjem letu po obračunu za prejšnje leto, na podlagi zaključnega računa podjetja. Ne štejejo se v bruto osebne dohodke nagrade učencev v gospodarstvu in honorarji delavcev v pogodbenem razmerju s podjetjem.

Nadomestilo pripada samo tistim delavcem, ki imajo po pravilniku o delovnih razmerjih pravico do letnega dopusta.

Nadomestilo se izplačuje delavcem pred nastopom letnega dopusta proti predložitvi odločbe o odobrenem letnem dopustu ali seznama, ki ga izroči kadrovska služba, vendar samo dvakrat na

mesec, 1. in 15. v mesecu. Delavcem, ki bi pravočasno ne zahtevali izplačila nadomestila, se leto izplača ob prvem prihodnjem izplačilu nadomestila.

Če delavec ne izkoristi celotnega dopusta zaporedoma, se mu nadomestilo izplača pred pričetkom koriščenja prejšnjega dopusta. Določba prejšnjega odstavka ne velja v primerih, ko izrabi delavec en dan svojega letnega dopusta za svoje potrebe (68. člen TZDR).

Delavcem, ki so do dneva uveljavitve tega pravilnika že izkoristili svoj letni dopust, se nadomestilo izplača ob prvem izplačilu mesečne akontacije osebnega dohodka po uveljavitvi tega pravilnika.

Delavcu, ki med letom prekine delovno razmerje v podjetju, ne pripada razlika med akontacijo in dokončnim zneskom nadomestila. Za leto 1966 se kot akontacija določi znesek 150 Ndin za vsakega člana delovnega kolektiva.

Ko je delavski svet razpravljal o teh sredstvih, je sprejel še en sklep:

»Za elektrifikacijo Lepene bo kombinat prispeval 1.000.000 Sdin. Znesek bomo izplačali iz sredstev, namenjenih za nadomestilo K-15 in ga nakazali Elektro-Gorici, enoti Tolmin.«

S tem, da bomo prispevali k elektrifikaciji Lepene, bomo povečali vrednost našega počitniškega doma, gostom in osebju pa bomo napravili prijetnejše bivaenje.

Tunjina

Dragi Strogil!

Sa grupom zemljaka prolazio sam kraj najveće robne kuće u Frankfurtu »KAUFHOFA«, da omastimo brk za doručak. Jedan od nas primjetio je konzerve tunjine sa salatom, proizvod »DE-LAMARISA« Izola i odmah smo se svi složili da je naše ipak najsladje. No, na golemoj hrpi konzerva stajalo je da su to »japanske tunjine s povrćem«. Intervirali smo kod uprave »KAUFHOFA«, ali bez uspjeha. Što mislite, Strogil, zašto Nijemci našu ribu prodaju kao japansku?

Ivan MAJIĆ, Frankfurt/M
NJEMAČKA

Možda zato ne bi li se kupac ponadao, da će u japanskoj konzervi uz tunjinu pronaći i tranzistor!

(Vjesnik u sredu)

Plan za leto 1966

Naš časopis še ni ničesar objavil o letnem planu. Plan so sicer že davno tega obravnavale delovne enote, vendar nekaj podatkov o letnem planu prav gotovo, čeprav pozno, sodi tudi v »Naš glas«.

Glavni značilnosti letošnjega plana sta umirjenost in previdnost, ki sta bili upoštevani na prvem mestu pri sestavi vsake postavke plana proizvodnje, prodaje in finančnega plana. Ta umirjenost, ki se najlepše kaže pri primerjavi lanskega dosežene proizvodnje z letošnjo planirano, pa je bila ob tako velikih spremembah, ki so se začele z gospodarsko reformo, povsem na mestu.

S spremembo paritete dinarja od 750 Sdin na 1.250 Sdin za dolar so se vse uvozne surovine močno podražile. Pločevina in tuna, ki predstavljata v strukturi cene ribjih konzerv največjo postavko, sta po reformi postali glavni vzrok delni nerentabilnosti izvoza. Dejstvo, da je ulov tune na Atlantiku slab, pa je tudi močno vplivalo na pomanjkanje te surovine in na nadaljnji porast njene cene. Zato naš letošnji plan proizvodnje ribjih konzerv temelji na drugih vrstah rib, in sicer na palamidi in ribah iz Sovjetske zveze, to je skuši. Delna nerentabilnost izvoza ribjih konzerv je vplivala na zmanjšanje njihove proizvodnje nasproti lanskemu letu. Z manjšim planom proizvodnje ribjih konzerv smo spremenili tudi strukturo izvoza, in sicer tako, da bomo proizvajali le tiste izdelke, ki so v novih pogojih najrentabilnejši.

V primerjavi z doseženo proizvodnjo v letu 1965 predvideva plan proizvodnje za leto 1966 količinsko zmanjšanje proizvodnje izdelkov za 1,7 odstotka. Porast proizvodnje je predviden pri proizvodnji paradižnikovega koncentrata, marmelade, nesteriliziranih rib, kave, jušnih koncentratov in proizvodov v prahu. Manjša proizvodnja kot v preteklem letu pa je planirana pri proizvodnji čistih ribjih konzerv in konzerv predjedi.

Proizvodnja paradižnikovega koncentrata je planirana ustrezno planom prejšnjih let, ker pričakujemo boljše letino, kot smo jo imeli v zadnjih dveh letih. Tudi

MALI OGLAS

PRODAM SPREJEMNICO (omara, knjižna omara, kavč, miza in trije rex stoli), vse v zelo dobrem stanju. Naslov v uredništvu.

plan proizvodnje marmelade je višji od lanskega dosežene proizvodnje, je pa na višini planov prejšnjih let.

Proizvodnjo pražene kave bomo povečali glede na naraščajoče povpraševanje, medtem ko pri proizvodnji hranil v prahu ne bo bistvenih sprememb. Zmogljivost sušilnice in ekstrakcije v oddelku hranil v prahu, kjer znaša letna amortizacija 177.880 Ndin, bo izkoriščena, kot predvideva plan, le 15 odstotkov. V tem oddelku v planu ni predvidena proizvodnja jajc v prahu, ki bo predvidoma zajela nadaljnjih 16 do 20 odstotkov zmogljivosti.

Plan proizvodnje ne predvideva ekstrakcije oljčnih tropin, ker le-te zaradi močnega stiskanja ne vsebujejo več zadostne količine olja. Pstrojenje nameravamo izkoristiti za nudenje uslug drugim koristnikom, npr. za ekstrakcijo bolhača itd.

Plan prodaje predvideva realizacijo v višini 110.000.000 Ndin, od tega 39.563.000 Ndinarjev v izvozu, 52.790.000 Ndin na domačem trgu, 11.780.000 Ndinarjev prodaje, 5.866.000 Ndin ostale realizacije.

V primerjavi z izvozom v lanskem letu 3.969.917 \$ predstavlja letošnji plan izvoza 2.903.700 \$ občutno zmanjšanje.

Zmanjšanje izvoza je nujna posledica gospodarske reforme, katere namen je tudi zmanjšanje nerentabilnega izvoza. Medtem ko smo v preteklem letu dobili za vsak izvoženi dolar od 52 do 68 odstotkov premije, je le-ta po reformi znižana, sicer na višjem nivoju, vendar na 12 odstotkov. Ob upoštevanju visokih carin pri izvozu na zahod, ki dosežejo do 30 odstotkov, je 12-odstotna izvozna premija občutno prenizka. Sicer pričakujemo, da se bo to nesorazmerje z vstopom Jugoslavije v GATT delno popravilo, vendar v kakšni meri in kdaj, še ne vemo. Poudariti moramo, da smo prodajne cene v izvozu občutno povišali že ob reformi, s tem planom pa jih ponovno zvišujemo.

Prodaja na domačem trgu se bo po planu občutno povečala v primerjavi s preteklim letom. Povečanje se predvsem nanaša na prodajo paradižnikovega koncentrata in na kavo. Predvidevamo tudi, da bo v celoti prodaja juh višja kot v preteklem obdobju, vendar gre povišanje na račun indirektnega izvoza.

Na delavskem svetu so tudi pripomnili, da se bo prodaja kave še bolj povečala, kot predvideva plan, vendar plana v tem smislu nismo popravili.

Plan prodaje rib predvideva 11.780.000 Ndin realizacije, od te-

ga rib iz lastnega ulova za 3.760 tisoč Ndin, od ulova drugih podjetij v Jugoslaviji 1.120.000 Ndin in uvozne ribe za 6.900.000 Ndin.

Plan dohodka se oslanja na plan prodaje in na tržne pogoje, ki so veljali konec leta 1965. Odstotek dohodka se bo nasproti preteklemu letu znižal, in sicer od 20 na 19,6 odstotka. Glavni vzrok znižanja dohodka je povišanje cen uvoznih surovinam, predvsem ribi. Prav tako ne predvidevamo procentualno tako visokega dohodka pri prodaji uvozne ribe. Delež osebnih dohodkov v dohodku pa bo po planu za leto 1966 mnogo višji, seveda ob istočasno manjšem vlaganju v sklade.

Celotni dohodek je planiran na 110.000.000 Ndin, osebni dohodki 19.000.000 Ndin, ostanek dohodka pa bo po planu znašal 2.634.000 Ndin.

Planirani osebni dohodki bodo po vsej verjetnosti prekoračeni, saj je komisija za nagrajevanje predložila za nekaj nad 1.000.000 Ndin višji predlog, kot predvideva plan. Pričakujemo namreč, da bo odpravljena carina na belo pločevino, prav tako pa tudi pričakujemo preseganje plana prodaje rib in kave.

Planirani dohodek je upošteval stroške investicijskega vzdrževanja v znesku 1.900.000 Ndin, od tega odpade samo na ribiške ladje 700.000 Ndin. Vzdrževanje zajema tudi za 31.900 \$ uvoza rezervnih delov.

Plan novih kadrov predvideva 13 študentov, 3 vajence in štiri prakse v inozemstvu. Ponovno naj bi odprli novo ribiško šolo za 20 do 25 slušateljev.

Kot investicije v letu 1966 smo planirali 3.087.000 Ndin za stroje in podobno ter 844.000 Ndin za stanovanjsko izgradnjo. Največjo investicijsko nalogo prav gotovo predstavlja 1.801.000 Ndin lastnih sredstev za povečanje zmogljivosti hladilnice.

Trenutno kaže, da plan, ki je bil že sprejet, uspešno izpolnjujemo in da je bila previdnost ob sprejemu plana na mestu.

Tomaž Pavletič

IZVRSTEN VRATAR

Pred nekaj dnevi je trener nogometnega kluba iz Koprja tov. Jerkovič prosil tov. Čoka, da bi jim posodil vratarja njihovega kluba, ker so trenutno brez vratarja.

Tov. Čok pa je z veseljem odgovoril:

»Seveda vam lahko posodimo izvrstnega vratarja Uroša Lutmana!«

Vesti iz Modene

Za prvomajske praznike letošnjega leta sem bil dodeljen, skupaj s tremi člani sindikata obalnih občin, v delegacijo, ki je obiskala sindikat italijanskih delavcev CGIL v Modeni. Ob tem obisku smo imeli priložnost videti in slišati marsikaj, o čemer pri nas lahko samo še beremo, da je bilo nekoč. Na praznik 1. maja so nas italijanski tovariši porazdelili, vsakega v svoj kraj okrog Modene, kjer so bila delavska zborovanja in manifestacije, na katerih so delavci zahtevali svoje pravice in sprejemali resolucije. Ta zborovanja nas spominjajo na našo preteklost, ko so morali naši delavci s stankami in protesti zahtevati svoje in sploh človeške pravice. Tega dne me je presenetilo dejstvo, ko so na zborovanja prikorakali delavci s transparenti z zahtevami, naj jim priznajo pravičnejšo delitev med lastnikom zemlje in delavci. V tem kraju je še veliko delavcev, ki obdelujejo posestva velikim lastnikom zemljišč in si pridelke delijo na polovico. Druga vrsta delavcev je na primer zahtevala delo, ker nimajo zemlje in ne morejo dobiti dela na polovico, delodajalci pa jim dajo delo le takrat, ko jih potrebujejo na poljih. Takšna zborovanja so pri njih na dnevnem redu, saj imajo tudi po večkrat na mesec stavke po nekaj ur, na katerih zahtevajo izboljšanje življenjskih razmer. Ko človek vse to opazuje, se mu zazdi, kot bi bral zgodovino borbe naših delavcev iz predvojnih časov, saj so nekateri primeri življenjskih razmer pri njih še podobni fevdalnim. Razlika je samo v tem, da je danes s pomočjo strojev mnogo večja produktivnost in da imajo delavci polovičarji (ker delajo na pol) večje zasluge kot nekoč. Vendar pa so si kljub temu italijanski delavci po vojni oziroma z zlomom fašizma priborili vsaj takšno demokracijo, da imajo pravico boriti se za svoje pravice, pa naj bo s stankami ali kako drugače. Toda delavci, ki stavkajo, posebno pa tisti, ki stavke organizirajo, niso zaželeni pri lastnikih in večkrat se zgodi, da take delavce odpustijo z dela s kakršnim koli očitkom o kršenju discipline.

Drugi značilen primer borbe za kruh je, kako so delavci prevzeli v svoje roke neko livarno v Modeni. Zgodovina te borbe sega nekaj let nazaj. Leta 1950 je lastnik livarne zaprl obrate, češ da niso rentabilni. Na pomoč je poklical policijo in vojaštvo, da bi preprečil vdor delavcev, ki so hoteli s silo vdreti v livarno in delati naprej. Zbrala se je velika množica delavcev pred tovarno in s silo vdrla v prostore, pa tudi policija ni odnehala in je s stroj-

nicami kosila po delavcih, tako da je bilo 5 mrtvih in približno 150 ranjenih. Ves ta lastnikov odpor je delavce še bolj strnil in dosegli so pogajanje z lastnikom, kjer so se dogovorili, da bo livarna še naprej obratovala. In res, delo se je začelo spet normalno razvijati in delavci so spet imeli delo ter oskrbo zase in za svoje družine. Vse je šlo lepo naprej do konca lanskega leta, ko je lastnik zopet izjavil, da mora zapreti livarno, ker je šel v konkurz. Imel je več dolga kot dobička. Dobavitelji so začeli pritiskati in začela se je borba delavcev za košček kruha. Tokrat ni bilo več policije, pač pa banka, ki je zahtevala poravnane račune. Za nekaj časa so livarno zaprli, vendar delavci in sindikat v tem času niso spali, temveč so pripravljali prevzem livarne v svoje roke s tem, da poravnajo vse obveznosti do banke oziroma do dobaviteljev. Pogodili so se z lastnikom, da jim odstopi pasivo in aktivo. Nad to pogodbo je prevzelo patronat sodišče, ki bo pazilo, da ne bo prišlo do zgube, ker bi v tem primeru livarno takoj zaprli. Delavci se tega prav dobro zavedajo in si skušajo na vse načine obdržati delo in zaslužek. Ko so delavci prevzeli livarno, je delo zapustilo okrog 150 delavcev, ker niso zaupali akciji, ter so si raje poiskali delo drugje. Iz livarne je odšlo tudi nekaj inženirjev, vendar jih je še toliko ostalo, da delo vodijo naprej. Zanimali smo se, kako jim gre in smo izvedeli, da so imeli aprila prvi obračun, ki je izkazal 10 milijonov lir dobička. Na to so zelo ponosni, saj so dokazali, da uspeš-

no delajo tudi brez privatnih lastnikov in to celo bolje. Livarno smo obiskali ravno ob malici v menzi. Tu smo videli na kupcu zložene žimnice. Takoj so opazili, da nas to zanima, pa so nam pojasnili, da tega ne rabijo za spanje na delovnih mestih, temveč so jih rabili za počitek, ko so noč in dan stražili livarno, da jim je policija in vojaštvo ne zasede. Seveda imajo še velike težave z nabavo materiala, ker nimajo dovolj sredstev. Nasprotujejo jim tudi drugi kapitalisti, ker se bojijo, da bi to sprožilo val zahtevkov drugih delavcev. Vendar upajo in tudi mi upamo, da bodo ti delavci uspeli, saj so pripravljani potrpiti tudi ob manjših plačah, samo da vedo, da bodo imeli tudi za jutri zagotovljeno delovno mesto.

Ob razgovoru so se ti delavci zelo zanimali, kako in pod kakšnimi pogoji delamo pri nas. Ob naši razlagi so bili navdušeni in so rekli, da je vseeno bolje imeti manjše prejemke, kot pa biti vedno v strahu, kdaj te bodo obvestili, da si odpuščen.

Italijanski tovariši so nam pokazali tudi razne druge delavnice in zadrage, kjer smo se pogovarjali o delovnih razmerah. Povsod so nam tožili nad lastniki in nam čestitali, ker smo se rešili kapitalističnega režima. Če povzamemo iz tega obiska bistvo, vidimo, da si tudi v zamejstvu najbolj želijo, da bi tudi zanje prišli časi, ko bodo brez skrbi šli na delo, ne da bi se bali, kaj bo prinesel jutrišnji dan.

SAVO

Lepena vabi

Naš počitniški dom v Lepeni še ni prodan. Zato je delavski svet na seji dne 28. aprila 1966 sklenil, da ga bomo odprli tudi v letošnji sezoni. Prav tako je bil sprejet sklep, da se dom elektrificira iz sredstev, namenjenih za nadomestilo K-15 v znesku 1.000.000 Sdin.

Na seji upravnega odbora dne 13. maja je bil začasnega upravnika doma ponovno imenovan tov. Julij Rupnik, ki je že vsa zadnja leta uspešno in dobro opravljal to funkcijo. Upravni odbor je določil tudi nove cene za gostinske storitve v domu. Sindikalna podružnica je predlagala zvišanje cen za 20 do 30 % zaradi splošnega dviga cen vsemu, kar ta dom potrebuje. S tem predlogom pa se upravni odbor ni v celoti strinjal in je določil naslednje cene:

Celodnevna oskrba za člane kolektiva in njihove sorce, ki niso drugje zaposleni, bo 1.000 Sdin,

za otroke do 10. leta starosti 600 Sdin, na podstrešju bo celodnevna oskrba za člane kolektiva po 800 Sdin, za otroke do 10. leta pa 500 Sdin. Za sorce članov kolektiva, ki so drugje zaposleni (za sorce se štejejo žena, mož, otroci), bo cena celodnevnega oskrbnega dne 1.600 Sdin, za ostale prehodne goste pa 2.000 Sdin za oskrbni dan.

Prijave bo sprejemal in dajal vsa pojasnila članom kolektiva tovariš Zarko VIŠNJIČ, uslužben v kadrovskega sektorju. Vodil bo tudi evidenco o zasedbi doma.

Upravni odbor je tudi sklenil, da imajo za sprejem v dom prednost tisti člani kolektiva, ki se tega do sedaj še niso poslužili. Ta prednost pride v poštev v primeru, če bo več interesentov kot prostih mest v domu. Če pa bo v domu še prostor, bo ta na voljo tudi drugim, čeprav so že večkrat bili v Lepeni.

DR

Videli smo Benetke

Naša sindikalna podružnica je za letošnje prvomajske praznike organizirala izlet v Benetke in Padovo. Pri izvedbi tega izleta se je poslužila turistično-avtobusnega podjetja »KOMPAS«, poslovalnica Izola, ki je bil glavni organizator izleta.

Na žalost pa moramo povedati, da kljub vsemu prizadevanju sindikalne podružnice izlet ni potekel tako, kot je bilo predvideno, naročeno in tudi plačano. Za izlet je bilo prijavljenih v kombinatu 129 oseb. Za prevoz teh izletnikov je »KOMPAS« obljubil 3 avtobuse po 43 sedežev. Za avtobuse je sindikat vnaprej plačal po 5.000 Sdin za sedež. Ker je imelo stvar v rokah podjetje, ki je poklicano za tako dejavnost, so bili naši izletniki prepričani, da bo vse v redu. Pa ni bilo tako. Tisti trije avtobusi niso imeli 129 sedežev, zato so se morali nekateri naši izletniki priključiti drugim skupinam in niso potovali s svojimi, s čimer je bil že okrnjen užitek, ki bi ga imeli, če bi potovali z znanci. Kljub temu šahiranju sta dva naša člana ostala brez sedeža.

Na Škofijah so obmejni organi ugotovili, da manjka seznam udeležencev izleta, zato so morali naši izletniki čakati na bloku približno dve uri, da so ta seznam pripeljali iz Izole.

Po dogovoru s »KOMPASOM« bi morala biti za skupino iz Delamarisa na voljo 2 vodiča, ki poznata zanimivosti vsaj Benetk, toda tudi teh ni bilo.

Kaj vse so si naši izletniki ob taki organizaciji in delu »Kompasa« mislili in rekli, ni treba posebej navajati, ker so padale pikre.

Zaradi ostrih protestov udeležencev takega izleta je sindikalna podružnica zahtevala od »Kompasa« pojasnilo, zakaj je prišlo do tako hudih spodrsrljajev. Prišel je odgovor, ki te napake opravičuje in se dobesedno glasi takole:

»V vezi vašega izleta v Benetke in Padovo, kateri ni izpadel na žalost kakor bi moral dajemo naslednje opravičilo:

1. Tov. Stres je določil osebe, katere naj bi potovale skupaj v enem avtobusu, vendar pa je prišlo do sprememb od strani izdelave skupnega potnega lista od ob. skupščine, katera je nekaj ljudi vpisala v drugi potni list.

2. Na bloku Škofijah so italijanske oblasti zahtevale posebne sezname, kateri niso predpisani in kljub intervenciji organa naše obmejne službe, vstrajala pri svojem, to je pri posebnih seznamih. Glede tega smo skupaj z Umagom

Na Markovem trgu v Benetkah

vložili pritožbo v Koprno pri italijanskem konzulatu.

3. Planirani so bili avtobusi z zadostnim številom sedežev, vendar pa jih Slavnik ni mogel dostaviti vsled odsotnosti istih v Nemčiji.

Prosimo naslov, da nam to pomanjkljivost zaenkrat oprostite, ker

ni bila samo naša krivda, pač pa tudi od ostalih forumov.

Prejmite tovariške pozdrave!

Šef poslovalnice:«

Če to opravičilo v celoti drži, potem je res, da bomo imeli ob tem primeru vsaj mi, če že ne tudi »KOMPAS«, zelo dobro šolo.

Doseganje norm v prvem tromesečju

Doseganje norm v posameznih delovnih enotah je različno. Največja odstopanja ugotavljamo pri ročnih delih. Norme povprečno največ prekoračujejo v tistih DE, kjer je velik odstotek ročnih del. Posebno velika odstopanja so tam, kjer je fluktuacija delovne sile velika kot n. pr. v DE predelave rib. Tu se zaposlijo višji delovne sile ostalih DE. Taka zaposlitev pa je po navadi krajša od 15 dni in se med letom večkrat ponavlja. Take premestitve pridejo posebno do izraza takrat, kadar nekatere DE niso polno zaposlene in ob močnem dotoku svežih rib oziroma ob velikih konicah.

Pri strojnih delih in pri tistih delih, pri katerih se kvaliteta obdelovanega materiala veliko ne menja, je tudi doseganje norm enakomernejše. Seveda so tudi pri takih delih izjeme. Predvsem pa velja omeniti, da so na nekaterih mestih ljudje z nadpovprečno zmogljivostjo, ki z manjšim naporom prekoračijo določeno normo.

Na neenakomerno doseganje norm vpliva tudi spreminjanje

vrste in kvalitete osnovnih obdelovalnih surovin oziroma proizvodnja različnih artiklov, kar je bilo zlasti opaziti v oddelku za proizvodnjo ribjih konzerv. V tem oddelku smo v zadnjem obdobju večkrat spremenili vrsto in kvaliteto rib. Tudi predelava posamezne vrste in formata je bila dokaj kratka. Zato so bili tudi normativi časa večkrat spremenjeni in prilagojeni novi vrsti surovine, novemu artiklu in tehnološkemu postopku. To so v glavnem razlogi, ki so povzročili odstopanje pri normativih delovne sile v delovni enoti predelave rib.

Doseganje delovnih norm po posameznih DE v I. tromesečju:

Predelava rib IRIS

Od 99,5 do 129,8% — povprečno 124,06%

Razlogi za taka odstopanja so že navedeni.

Pločevinasta embalaža

Od 95 do 113% — povprečno 103,4%

(Nadaljevanje na 11. strani)

Doseganje norm v I. tromesečju

(Nadaljevanje z 10. strani)

Oddelek za proizvodnjo juh

Od 92 do 117% — povprečno 102%

Oddelek za proizvodnjo hranil v prahu

Od 94 do 140% — povprečno 125%

Vzroki, da je v oddelku hranil v prahu doseganje norm precej visoko, so naslednji:

Norme so bile snemane, ko so delali v eni izmeni, proizvodnja je sedaj kontinuirana, zato je manj priprav in se zmanjša režiža, delovna sila pa je stalna.

Oddelek za proizvodnjo paradižnika in marmelade

Od 104 do 116% — povprečno 108,7%

Zabojarna in sodarska delavnica

Od 101,5 do 114,8% — povprečno 108,2%

Delovna enota oljarna

Od 101,1 do 112,3% — povprečno 107,3%

Oddelek pred. slanin rib Kozina

Od 108 do 117% — povprečno 112%

Oddelek litografije

Od 97 do 107% — povprečno 102,3%

Skladišče gotovih izdelkov

Od 105 do 145% — povprečno 138%

Tu so zajeta tudi akordna dela (nakladanje gotovih izdelkov in prevoz blaga iz proizvodnih oddelkov).

Interni transport

V tem oddelku so vsa dela zajeta v akordih. Povprečna akordna ura za I. tromesečje je 338 Sdin.

Iz te evidence je razvidno, da ni kakih anomalij pri preseganju norm. Norme stalno zasledujemo, uvajamo nove ter jih reguliramo po pravilniku. Delo pri določanju in reguliranju norm je izredno občutljivo. Posebno zahtevno je tam, kjer delo ni vezano na stroj, temveč je odvisno samo od človeka, od njegove spretnosti in od njegovega počutja, ki je rezultat fizioloških in psiholoških momentov.

Silvan Kaligarič

Pet novitet

Kakor na dosedanjih prireditvah Zagrebškega veselejma tako je tudi letos naš znani proizvajalec v prehrambni industriji, kombinat »DELAMARIS« v Izoli, prikazal nekoliko novih proizvodov. Prizadevajoč si, da še bolj približa svoj asortiman zahtevam tržišča, je »Delamaris« proizvedel

pet novitet, od tega so tri nove vrste ribjih konzerv.

Eden novih proizvodov je tako imenovana haringa v marinadi, ki se že plasira na tržišču pod imenom »Rolmops«. Ta novi proizvod je v steklenkah, v zviti haringi pa je razna povrtnina. Druga novost so skuše v salamuri (razsoli).

Uporaba tako pripravljenih skuš je raznotera, bodisi da jih uporabimo tako, kakor so pripravljene v kombinatu, bodisi da iz njih napravimo brodet ali da jih serviramo s kakšno omako. »Delamaris« je iz raznih vrst rib izdelal tudi delikateso; to je ribja pasta, imenovana »Kamp«.

V predelavi povrtnine je »Delamaris« napravil specialno pripravljeno omako iz paradižnikov, imenovano »Rajka«. To omako, ki jo plasirajo v prikladni 200-gramski tubi, lahko uporabljamo kot sok ali kot omako, imenovano »catchup«.

Tudi izbira kavnih izdelkov je pestrejša. Poleg dosedanje »Delamarisove« kavine mešanice proizvajajo tudi novo kavino mešanico »Minas«. Ta mešanica prihaja na tržišče v 50-gramskih vrečkah, nadalje pakirana v 200-gramskih vrečkah iz aluminjske folije ter v 5-kilogramskih dozah za večje potrošnike.

Kakor pravijo v »Delamarisu«, so ti novi proizvodi vključeni v asortiman proizvodov kombinata zato, ker so čutili pomanjkanje takih ali podobnih izdelkov na tržišču. Nekatere od teh proizvodov je kombinat uvrstil na zahtevo trgovskih podjetij. No, letos se bodo pojavile še druge novosti v okviru sedanjih skupin proizvodov.

(Privredni Vjesnik)

Naši novi proizvodi na spomladanskem mednarodnem zagrebškem veselejmu

Vili Virens petdesetletnik

V hribe rad hodi,
»obrajta« morjé,
za žico, vijaki
hitijo nogé.

Da srečen in zdrav
še dolgo bi bil,
iz srca želi ti
ves naš kolektiv.

Personalne vesti

V aprilu letos je zaradi raznih vzrokov zapustilo podjetje 10 delavcev, od tega 5 žena.

Zaradi upokojitve

Iz DE predelave rib in predjedi:
Slavka Gregorič, Franc Škerlič

„NAŠ GLAS“ izdaja kolektiv
konzervne industrije »DELA-
MARIS« Izola — List urejuje
uredniški odbor. — Odgovorni
urednik **AVGUST BREZAV-
ŠČEK** — Tiska tiskarna **ČZP**
Primorski tisk v Koprju.

Zaradi sporazumne razrešitve

iz DE ribolov
Anton Cvek, Marko Rigo
iz DE upravnih služb
Marija Uhelj, Lucijan Leban,
Majda Černelič

iz DE predelave rib in predjedi
Gospava Starčevič

iz DE litografije
Pavel Komel

iz DE predelave slane ribe
Kozina

Elija Lazar

V istem mesecu je sklenilo delovno razmerje s kombinatom 11 delavcev, od tega 3 žene.

Novosprejeti so bili razporejeni v naslednje delovne enote:

Ribolov

Bruno Bobič, Marjan Zovič,
Grgo Grbin, Bruno Zenaro, Anton
Starčič, Fulvio Miani

Upravne službe

Davorin Reščič, Silvo Šik, Nadja
Škapin (dosedanji štip.)

Predelava slane ribe Kozina

Ana Mihalič, Danica Rožac